

Legislativní ukotvení problematiky sucha

Den starostů 2020

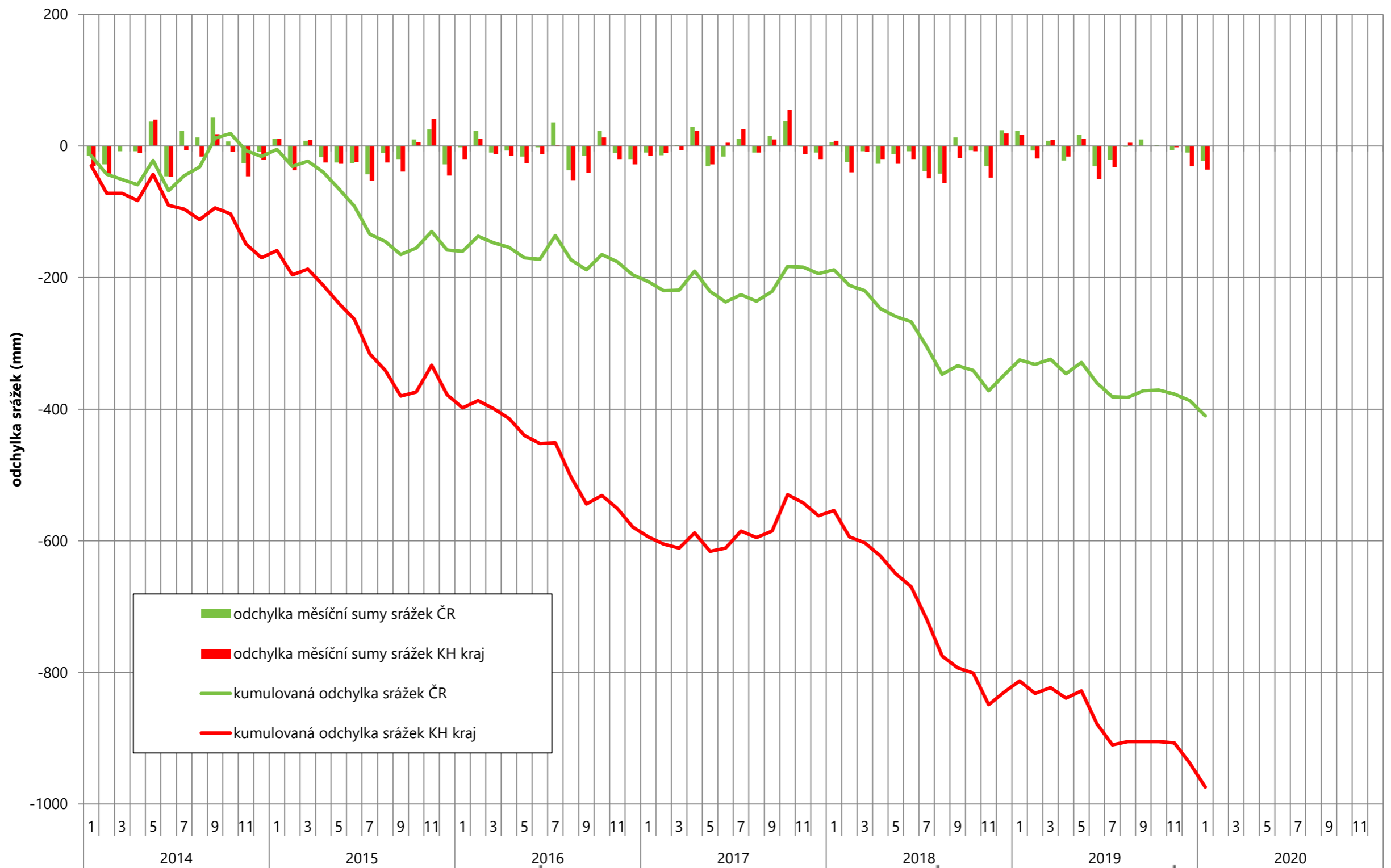
Výstaviště PVA EXPO PRAHA

3. března 2020

Mgr. Lukáš Záruba
ředitel odboru ochrany vod
lukas.zaruba@mzp.cz

Vývoj srážkového deficitu

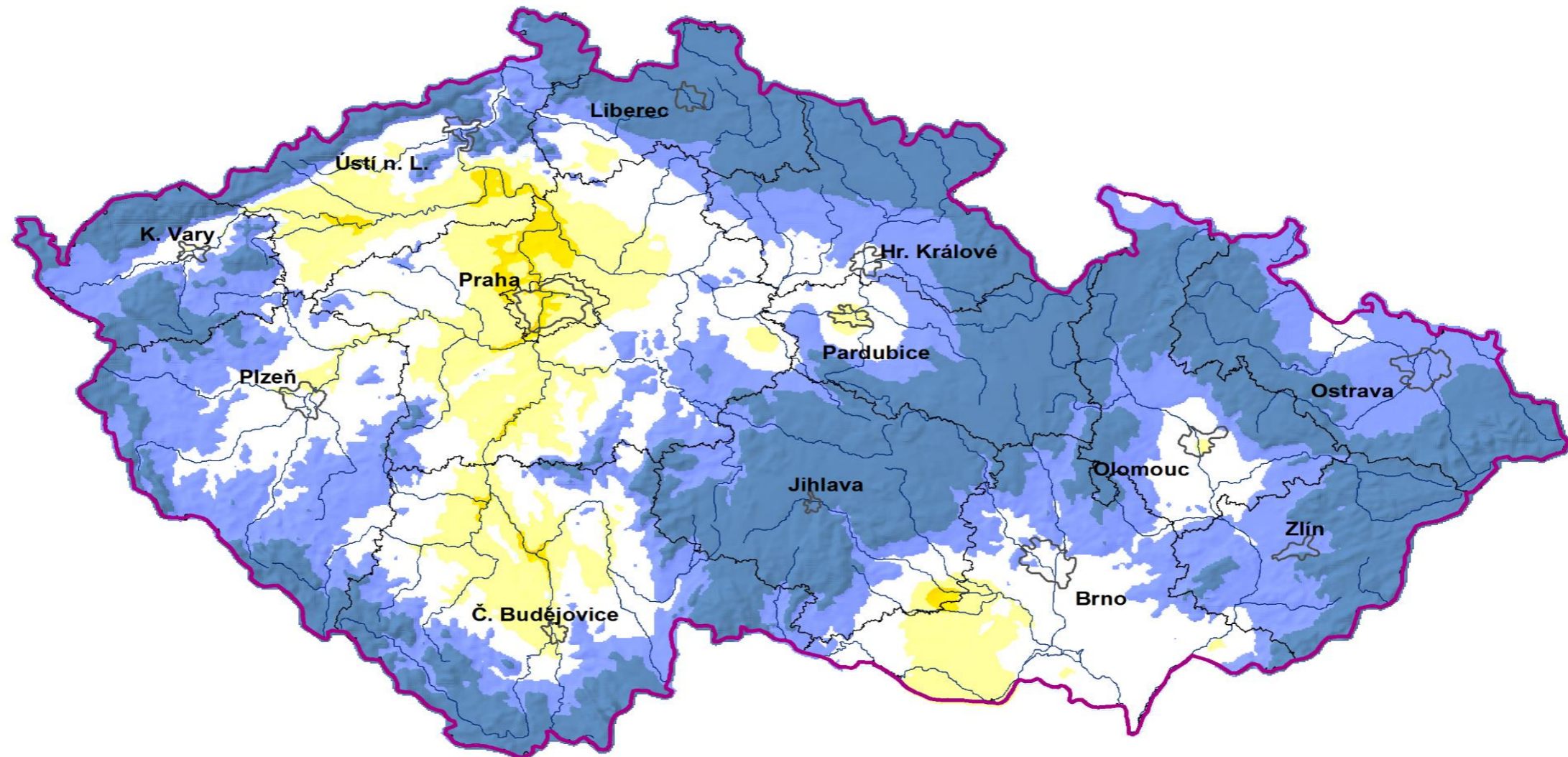

Naplněnost využitelné vodní kapacity půdy

Využitelná vodní kapacita
26. 2. 2020

Český
hydrometeorologický
ústav

0 25 50 100 km

% VVK

pod 10 10 - 30 30 - 50 50 - 70 70 - 90 nad 90

www.chmi.cz

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

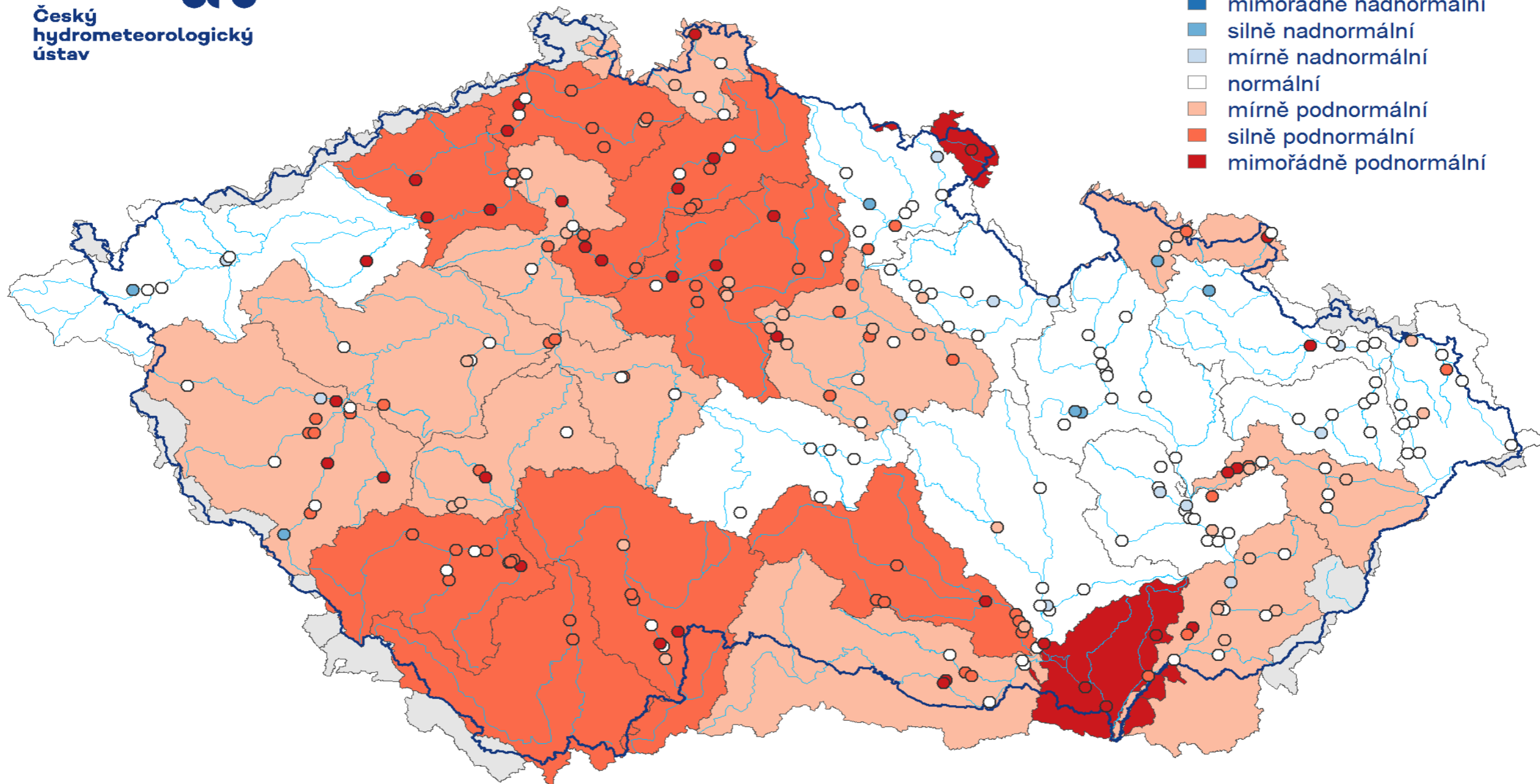
Stav podzemních vod – mělké vrty

Stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech

17.02. – 23.02.2020

Český
hydrometeorologický
ústav

- mimořádně nadnormální
- silně nadnormální
- mírně nadnormální
- normální
- mírně podnormální
- silně podnormální
- mimořádně podnormální

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Stávající právní možnosti omezení odběrů vody

- ❖ **Omezení nebo zakázání obecného nakládání s povrchovými vodami** § 6 odst. 4 vodního zákona, rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy „jedničkového“ obecního úřadu
- ❖ **Omezení užívání pitné vody z vodovodu** (§ 15 odst. 4 zákona o VaK) – rozhoduje o něm vodoprávní úřad opatřením obecné povahy
(4) Vyžaduje-li to veřejný zájem, především **je-li přechodný nedostatek pitné vody**, který nelze z důvodu technických kapacit nebo nedostatečných zdrojů vody nahradit, **může vodoprávní úřad** po projednání s obcí, vlastníkem a provozovatelem vodovodu vydat opatření obecné povahy²⁰⁾ o dočasném **omezení** užívání pitné vody z vodovodu pro veřejnou potřebu na dobu nejdéle 3 měsíců.
- ❖ **Omezení odběrů vody jiné než z vodovodu**, např. z vodních toků (§ 109 odst. 1 vodního zákona) – rozhoduje o něm vodoprávní úřad opatřením obecné povahy či správním rozhodnutím
(1) Vyžaduje-li to veřejný zájem, **zejména je-li přechodný nedostatek** vody nebo je-li ohroženo zásobování obyvatelstva vodou nebo došlo-li k jednorázovému odběru pitné vody z vodovodní sítě v případech záchranných prací při mimořádných událostech, požárech a jiných živelních pohromách, zásahu Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany nebo ozbrojených sil České republiky, **může vodoprávní úřad** rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy bez náhrady **upravit na dobu nezbytně nutnou povolená nakládání s vodami**, popřípadě tato nakládání omezit nebo i **zakázat**. Tato opatření provede po projednání s dotčenými subjekty, pokud to mimořádnost situace nevyklučuje.

Připravovaná novela vodního zákona

- ❖ Formálně uloženo usnesením vlády ČR č. 620
- ❖ Reakce na epizodu sucha 2014 – 2018
- ❖ Gestorem MZe, MŽP spolugestorem, aktuálně PS PČR
- ❖ Cílem „suché hlavy“ je nastavení **operativního** řízení při zvládnutí sucha a nedostatku vody
- ❖ Cílem novely samotné je **celková reakce** na prohlubující se sucho a jeho dopady a příčiny

Připravovaná novela vodního zákona

Jak zajistit ochranu zdrojů „vzácné“ podzemní vody?

(1) Finanční regulace:

- zavedení do VZ obecné preference odběrů povrchové vody před podzemní tam, kde je to možné ??
- finanční regulace – zdražení podzemní vody??

(2) Absolutní regulace - zavádí se její prvky:

- dohled nad odběry (nejen podzemní) vody a jejich znalost
- nástroje umožňující reagovat na nedostatek vody tím, že některé odběry nepůjde v této situaci realizovat
- možnost reagovat na změnu hydrologické situace aktualizací vydaných vodoprávních povolení (§ 12 VZ)

Připravovaná novela vodního zákona „Zvládání sucha a nedostatku vody“

- ❖ **Sucho** - výkyv hydrologického cyklu, který vzniká zejména v důsledku deficitu srážek a projevuje se poklesem průtoků ve vodních tocích a hladiny podzemních vod
- ❖ **Stav nedostatku vody** - vyhlášený dočasný stav s možným dopadem na základní lidské potřeby, hospodářskou činnost a životní prostředí, kdy v důsledku sucha požadavky na užívání vod převyšují dostupné zdroje vod, a je nezbytné omezovat hospodaření s vodou a vydávat další opatření

Hlava X – „Zvládání sucha a nedostatku vody“

Komise pro sucho

- povinně na krajích a centrální úrovni, **obce nikoliv**
- členy jsou
  - Hejtman
  - Zástupci vodoprávního úřadu
  - Správce povodí
  - ČHMÚ
  - Policie
  - HZS kraje
  - KHS
- si může přizvat dotčené významné uživatele vody či zástupce ORP

Komise rozhoduje jako kolegiální orgán (většinou přítomných) namísto jedné oprávněné úřední osoby vodoprávního úřadu

Připravovaná novela vodního zákona

Hlava X – „Zvládání sucha a nedostatku vody“

- ❖ **Plán pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody**
  - ✓ Podklad pro komise pro sucho pro
    - hodnocení situace a svolání komise
    - rozhodování komise při stavu nedostatku vody
  - ✓ Zahrnuje části základní, operativní a grafické
  - ✓ Pro území ČR, krajů

Připravovaná novela vodního zákona

Hlava X – „Zvládání sucha a nedostatku vody“

Komise pro sucho může rozhodnout tak, že

- a) obecné nakládání s povrchovými vodami upraví, omezí, popřípadě zakáže,
- b) povolená nakládání s vodami upraví, omezí nebo i zakáže,
- c) omezí užívání pitné vody z vodovodu pro veřejnou potřebu,
- d) uloží vlastníkovu vodního díla mimořádnou manipulaci na vodním díle nad rámec schváleného manipulačního řádu,
- e) nařídí vlastníkovu technického zařízení, které slouží pro odběr ze záložního zdroje vody, jeho zprovoznění tak, aby bylo možné tento záložní zdroj vody využít,
- f) upraví minimální zůstatkový průtok nebo minimální hladinu podzemních vod stanovené v povolení k nakládání s vodami,
- g) nařídí vlastníkovu potřebného vodohospodářského zařízení jeho zprovoznění a poskytnutí k řešení stavu nedostatku vody, nebo
- h) nařídí mimořádné sledování množství a jakosti vod.

Připravovaná novela vodního zákona

Hlava X – „Zvládání sucha a nedostatku vody“

Komise pro sucho musí respektovat následující hierarchii:

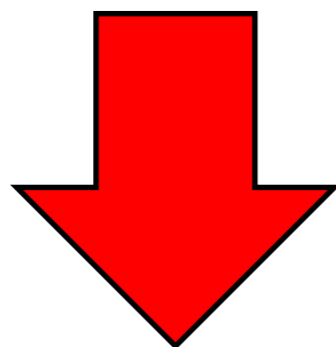
- a) zajištění kritické infrastruktury**
- b) zásobování obyvatelstva pitnou vodou**
- c) živočišná zemědělská výroba a ekologická funkce vody**
- d) hospodářské využití**
- e) ostatní využití**

Rozhodnutí komise pro sucho jsou okamžitě platná, odvolání nemá odkladný účinek!!!

Připravovaná novela vodního zákona- další body

6000 m³

1000 m³

ISPOP

Příloha č. 1 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Ministerstvo životního prostředí

Rádné hlášení Doplněné hlášení

Rok: **2016**   Název odběru: **VaK Nymburk-Poděbrady, st.pram.**
 Odběr podzemní vody   Název jímачho zařízení:
 Druh ekonomické činnosti: **360000 36.00 Shromáždění, úprava a rozvod vody**

Ověřovatel - správce povodí: **Povodí Labe, státní podnik**

Trvalý pobyt - sídlo povinného subjektu: **4 6 3 5 7 0 0 9**   Trvalý pobyt - sídlo provozovatele:
 Typ subjektu: **4 6 3 5 7 0 0 9**
 Název: **Vodovody a kanalizace Nymburk, a.s.**   Název: **Vodovody a kanalizace Nymburk, a.s.**
 Sídlo subjektu: **Bobnická 712/2, 28902 Nymburk**   Sídlo subjektu: **Bobnická 712/2, 28902 Nymburk**

01	Identifikační číslo odběru podzemní vody (číslo VHB)	440595			
02	S-JTSK souřadnice	JTSK Y	691 190	JTSK X	1 044 000
03	Číslo hydrologického pořadí	1-04-04-0160-0-00			
04	Hydrogeologický rajon	Kvartér Labe po Nymburk			
05	Kraj / Okres / Obec / Katastrální území	Středočeský kraj	Nymburk		
		Poděbrady	Poděbrady		
06	Původ odebrané vody	☐ hlubinná	☒ mělká	☐ není určen	
07	Způsob zachycení vody	☐ pramenní jímka	☐ jímka stola nebo zářez	☐ studna	☒ vrt
08	Počet jímачh zařízení	1			
09	Způsob úpravy vody	☐ bez úpravy	☐ dezinfekce	☒ jiná	
10	Způsob stanovení hodnot odběru	☒ měření	☐ výpočet	☐ odvození	☐ odhad
10	Kapacita jímачh zařízení v l/s	90			

11 Rozhodnutí o povolení odběru podzemní vody

Vydal: **Městský úřad Poděbrady** dne: **6.11.2008**
 pod č. j.: **4124/ŽP/08/LČe/3793** platnost do: **31.12.2019**
 v množství: **průměr l/s** **82** max. l/s
 Pro účel: **tis. m³ / měs** **650** **tis. m³ / rok**

12 Rozhodnutí o stanovení ochranného pásma vodního zdroje

Vydal: dne:
 pod č. j.:

13 Žádáme o přiložení platného rozhodnutí o povolení odběru podzemní vody **Ne**

14 Žádáme o přiložení platného rozhodnutí o stanovení ochranného pásma vodního zdroje **Ne**

15 Žádáme o přiložení kopie mapy se zakreslením místa odběru **Ne**

Priloha: **Přidat prilohu** **Odebrat prilohu**

Součet velikostí prilozehych priloh nesmi přesáhnout 10MB.

Kontaktní adresa:

Jméno:	Radka	Příjmení:	Sanořábková	Název:	Vodovody a kanalizace Nymburk, a.s.	
Titl:	+	4 2 0 3 2 5 5 1 3 2 4 3	Ulice:	Bobnická		
Mobil:	+	4 2 0 3 2 5 5 1 3 3 8 2	Číslo popisné:	712	Číslo orientační:	2
Fax:	+	4 2 0 3 2 5 5 1 3 3 8 2	Obec:	Nymburk		
E-mail:	sanořábkova@vak-nymburk.cz					
Datum vyhotovení hlášení:	16.1.2017					
PSC:	2 8 8 0 2					

Identifikační číslo odběru podzemní vody (číslo VHB) **4 4 0 5 9 5**

Vložit z Excelu

ODBĚR PODZEMNÍ VODY (v tis. m³ / měsíc - zaokrouhleno na tři desetinná místa)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Celkem	
16 2016	39,357	35,565	34,776	32,196	29,412	32,793	30,746	27,79	26,021	29,172	27,082	23,877	368,787	Rozpočítat
17 výhled na rok 2017	39,357	35,565	34,776	32,196	29,412	32,793	30,746	27,79	26,021	29,172	27,082	23,877	368,787	Rozpočítat
18 výhled na rok 2021	39,357	35,565	34,776	32,196	29,412	32,793	30,746	27,79	26,021	29,172	27,082	23,877	368,787	Rozpočítat

Vložit z Excelu

POČET HODIN ODBĚRU (zaokrouhleno na celé hodiny)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Celkem
19 2016	744	696	744	720	744	720	744	744	720	744	720	744	8 784

Nepřetržitý provoz **Rozpočítat hodiny**

Vložit z Excelu

JAKOST ODEBÍRANÉ PODZEMNÍ VODY

datum	chloridy	sírany	amonné ionty	dusičnany	CHSK _{Mn}	měď	kadmium	olovo	pH
-	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mikrog/l	mikrog/l	mikrog/l	-
20a 21.11.2016	41	103	<0,05	3	1,7	<10	<1	<3	7,5
přidat řádek									

Integrovaný systém plnění ohlašovací povinnosti

Strana č. 2 ze 4

2016.1.2015-11-04.20534

Integrovaný systém plnění ohlašovací povinnosti

Strana č. 1 ze 4

2016.1.2015-11-04.20534

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
 Vršovická 65, 100 10 Praha 10
 Česká republika

www.mzp.cz

Připravovaná novela vodního zákona

- ❖ **Úprava § 5 odst. 3 – stanovení jasné hierarchie**
  - **Likvidace odpadních vod**
    - 1) **Odvod kanalizací**
    - 2) **Čištění a vypouštění**
    - 3) **Nepropustná jímka (žumpa)**
  - **Likvidace srážkových vod**
    - 1) **Využití, vsakování nebo výpar**
    - 2) **Retence a odvod kanalizací**

Připravovaná novela vodního zákona

- ❖ **Nový § 5a** - „ Vodoprávní úřady jako dotčené orgány ve svých stanoviscích k návrhům územně plánovací dokumentace zohledňují cíle ochrany povrchových a podzemních vod, jejich hospodárné využívání a vytváření podmínek pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha v zastavěných a zastavitelných územích. Vodoprávní úřady poskytují orgánům územního plánování údaje a podklady pro vymezování ploch vhodných k omezování a zadržování odtoku srážkových vod a realizaci vodních prvků.“

Připravovaná novela vodního zákona

Doplnění § 12 o nové důvody změny či zrušení vodoprávního povolení:

(1) Vodoprávní úřad může z moci úřední povolení k nakládání s vodami změnit nebo zrušit

a) nevyužívá-li oprávněný vydaného povolení k nakládání s vodami nebo využívá-li jej pouze minimálně bez vážného důvodu po dobu delší než 2 roky; to neplatí v případě povolení podle § 8 odst. 1 písm. b) bodu 1 k odběru vody ze záložních zdrojů pro zásobování pitnou vodou z veřejného vodovodu,

b) byla-li oprávněnému, který má povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, uložena povinnost připojit se na kanalizaci podle jiného právního předpisu^{8b)},

c) dojde-li k významné změně podmínek rozhodných pro stanovení minimálního zůstatkového průtoku (§ 36) nebo minimální hladiny podzemních vod (§ 37),

d) dojde-li při výkonu povolení k nakládání s vodami k závažnému nebo opakovanému porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo stanovených na jeho základě, popřípadě k poškozování práv jiných, nebo

e) dojde-li ke změně právních předpisů stanovujících ukazatele přípustného znečištění vod a jejich hodnoty (§ 38 odst. 10).

Resumé

- **Období 2014 až 2018 lze srovnávat s nejvýraznějšími známými víceletými suchy.**
- **Obecně má ČR srážek vzhledem k velikosti výparu omezené množství – zvýší-li se teploty, posune se hranice vzniku sucha.**
- **Je nezbytné zachytávat a efektivně využívat srážky!!!**

Resumé II

- **Na epizodu sucha reaguje stát též novelou vodního zákona.**
- **Nezdražuje se podzemní ani povrchová voda, ale zavádí se větší dohled nad odběry a mechanismy omezení odběrů v době nedostatku vody.**
- **Úspory vody na straně průmyslu jsou vítány a je k nim prostor, u domácností mají další úspory jistě funkci morální, i s ohledem na srovnání s evr. průměrem a dalšími státy však bez možnosti zásadně ovlivnit celkovou vodní bilanci ČR.**

88 litrů/osoba den

110 litrů

144 litrů

Děkuji Vám za pozornost.

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

